

SOEVEREINITEIT & SOLIDARITEIT

e-nieuwsbrief van de Vlaams-Socialistische Beweging

In deze nieuwsbrief:

- * Leuven Vlaams en mei '68: pg. 2
- * Soldaatje Joachim Pohlmann: pg. 8
- * Kanal: cultuur mag ten koste van de wijken gaan: pg. 9
- * 40 jaar "Witte vrouwen" van St Pieters Woluwe: pg. 10
- * Geen winkelcentrum is een park waard!: pg. 13

- * Mensenketting voor Mawda: pg. 14
- * Vrijheid voor Khalida Jarrar: pg. 15
- * Engagementsverklaring Apartheidsvrije Zone: pg. 16
- * Stem nee tegen CETA!: pg. 18
- * Colofon en kalender: pg. 20

Walen Buiten, Leuven Vlaams en mei '68: hoogtepunt uit de naoorlogse klassenstrijd in Vlaanderen

50 jaar na “mei '68” kon het moeilijk anders dan dat er her en der artikels, interviews, essays, etc. opduiken om dat bekende/memorabele/beruchte en tevens sterk controversiële jaar met zijn evenementen in herinnering te brengen of te herdenken. Jammer maar onvermijdelijk zien we daarbij ook regelmatig een vertekening van wat er echt in 1968 en bij uitbreiding in de jaren daarvoor gebeurde, een eenzijdige belichting, het weglaten van belangrijke aspecten, etc. Dit is ook het geval met het kerstessay van mei '68 boegbeeld in Leuven Paul Goossens “1968, het jaar dat niet sterven wil”.

Paul Goossens verengt de contestatie-beweging in de jaren 1960 tot mei '68. Maar deze beweging begon al in de vroege jaren '60 of zelfs in de jaren '50, in de eerste plaats als een culturele beweging, het in vraag stellen van fatsoensnormen (jongs met lang haar, meisjes met minirokken), van gezagsinstellingen en hun normen (autoriteit van de Kerken – talrijke seminaristen, priesters, paters en nonnen traden uit –, het leger, de staat), van culturele normen (gebruik van progressieve spelling, nieuwe muziekvormen zoals Rock-'n-roll, het naar voor schuiven van nieuwe waarden als persoonlijke vrijheid, respect voor de natuur, solidariteit met de zogenaamde Derde Wereld, interesse voor kleinschalige traditionele samenlevingen, vrije seks buiten het huwelijk). In de VS was er het protest tegen de niet-verklaarde oorlog in Vietnam, in Duitsland, Frankrijk, Italië en Nederland voor maatschappelijke hervormingen en economische democratie, in Tsjecho-Slowakije, Polen en Mexico voor politieke vrijheid. Het Duits-Franse boegbeeld van mei '68 Daniel Cohn-Bendit vat het als volgt samen: “De generaties na de Tweede Wereldoorlog hebben aan de macht-hebbers van toen gezegd: de wereld die jullie opgebouwd hebben, de samenlevingen zoals jullie die domineren komen niet meer overeen met de manier waarop wij willen leven, met onze idealen van rechtvaardigheid en gelijkheid. Wij hebben andere utopieën” (Le Soir 9 januari 2018). Deze generaties werden hierin geïnspireerd en begeleid door een aantal intellectuelen van uiteenlopende ideologische inspiratie die na twee wereldoorlogen tot het besluit gekomen waren dat de westerse cultuur totaal gecorrumpeerd was en ofwel volledig getransformeerd moest worden of vervangen diende te worden door een ander model met name het socialistische. De meest spraakmakende boegbeelden waren Martin Luther King, Jean-Paul Sartre, Louis

Althusser, zijn leerling Michel Foucault, Herbert Marcuse, Simone de Beauvoir, Nicos Poulantzas, Malcolm X. Kleinere boegbeelden in Vlaanderen waren de professoren Jaap Kruithof, François Houtart, Etienne Vermeersch, enz.

Het was de periode van de nationale bevrijdingsbewegingen: het Front de Libération Nationale in Algerije dat vocht tegen het Franse koloniale regime en in 1962 met de Akkoorden van Evyan (Évian) de onafhankelijkheid kon afdwingen, het Front National de Libération du Sud Viêt Nam (“Vietcong”) opgericht in 1960, de bevrijdingsbewegingen die vochten tegen de de Portugese koloniale regimes in Guinée-Bissau, Angola en Mozambique, enz. Het was ook de periode waarin het ANC in Zuid Afrika zijn gewapende vleugel Umkhonto we Sizwe (de Speer van de Natie) op poten zette onder leiding van zijn leider Nelson Mandela. Door Palestijnse revolutionairen werd het Volksfront voor de Bevrijding van Palestina (PFLP) opgericht (11 december 1967), dat begin '68 reeds over enkele duizenden fedayien beschikte. In de slag van Karameh (21 maart 1968) slaagde het gezamenlijke Palestijnse verzet en het Jordaanse leger er voor het eerst in een militaire overwinning op de zionistische aanvallers te behalen (volgens de zionistische historicus Benny Morris werden 33 leden van het “Israëlische” leger gedood en 161 gewond, er werden 27 “Israëlische” tanks buiten werking gesteld waarvan er 4 werden achter-gelaten, 6 gepantserde voertuigen vernietigd en 2 “Israëlische” jachtvliegtuigen neergehaald). In Bretagne was in 1963 het Front de libération de la Bretagne (FLB) opgericht dat in juni 1966 met een bomaanval op een belastingkantoor in Sant Brieg (Saint Brieuc) zijn gewapende operaties startte. In de Spaanse staat giste het verzet tegen de fascistische dictatuur van

Franco. In Baskenland bereidde Euskadi ta Askatasuna (ETA), als dusdanig opgericht in 1959, haar eerste gewapende operaties voor (zomer 1968) die er zouden toe leiden dat de Franco-dictatuur vroeger dan gepland een transitie naar een burgerlijke democratie in de Spaanse staat moest toestaan. In Catalonië zouden het Front d'Alliberament Català (FAC) (opgericht in 1969) en het Exercit Popular Català (EPOCA) (opgericht in 1970) het licht zien. Op Cuba was er het nieuwe experiment om een socialistische maatschappij uit te bouwen met de Argentijnse arts Ernesto "Che" Guevara als boegbeeld en prototype van de guerillero-vrijheidsstrijder. De revolutionair was minister geweest in de revolutionaire regering maar was vertrokken om zelf nieuwe revoluties op te starten in Afrika en Zuid Amerika. In 1967 werd hij in Bolivia gevangen genomen en er op 9 oktober op bevel van de CIA geëxecuteerd. De Franse existentialistische filosoof Sartre omschreef Guevara als "de volledigste mens van zijn tijd". In alle westerse staten vonden er soms groot-schalige protestbetogingen plaats tegen de Amerikaanse inmenging in Vietnam en de onverklaarde oorlog die de VS er voerde. Op 31 januari lanceerde de Vietcong en het Vietnamees Volksleger het Tet-offensief waarbij 80.000 manschappen werden ingezet om een 100-tal steden in Zuid-Vietnam in te nemen. Militair werd het geen succes maar het bracht de Amerikaanse bezettingstroepen in paniek en op 16 maart vermoordden Amerikaanse soldaten tussen de 400 en 500 Vietnamese burgers in het dorp Song My. Dit lokte massale protestdemonstraties uit in de VS, West-Europa en Japan.

Op politiek vlak uitte de contestatie zich in burgerlijke democratieën als emancipatie-bewegingen. In de VS met de zwarte burgerrechtenbeweging (Martin Luther King werd op 4 april 1968 vermoord) met o.a. uitlopers in de Black Power Movement en zelfverdedigingsmilities in de zwarte ghetto's die op hun beurt uitmondde in de oprichting van de Black Panther Party for Self Defence in oktober 1966, al gauw gevolgd door de inheemse Red Power Movement die kristalliseerde in de American Indian Movement (AIM). In de graafschappen van Ierland onder de Britse bezetting was er de Ierse burgerrechtenbeweging die opkwam voor gelijke rechten voor de katholieke pro-Ierse burgers. In januari 1967 werd er de Northern Ireland Civil Rights Association (NICRA) opgericht. Zij zou geleidelijk aan overgaan van

het schrijven van brieven naar protest-manifestaties die botsten op de repressie van pro-Britse loyalistische knokploegen en uiteindelijk het officiële Britse repressie-apparaat. Uiteindelijk zouden lokale militanten er de officiële Republikeinse beweging overnemen en haar vanaf de nazomer 1969 militair reorganiseren in het IRA. In dezelfde lijn ontwikkelde zich de Vlaamse emancipatie-beweging tegen de achterstelling van de Vlamingen en Vlaanderen binnen het Belgische staatsbestel en zijn instellingen. De Vlaams-nationale auteur Valère De Pauw publiceerde in 1962 zijn roman "Breiz Atao" over de nationale beweging in Bretagne en in 1964 "Opdracht in Guernica" over de Baskische nationale bevrijdingsbeweging. De specifiek Vlaamse strijd van "Mei '68" vond hoofdzakelijk plaats in 1966 en '67 rond de strijd voor "Leuven Vlaams". Paul Goossens heeft het daar moeilijk mee. Maar in feite was de beweging rond Leuven Vlaams en dan in het bijzonder de studentenagitatie, een heropnemen en voortzetten van het eisen-programma dat al in de derde Mars op Brussel (1962) naar voren was gebracht. In het tweede deel van zijn essay "Ongewenst kind van vele vaders" (DS, 27/12/17) laat Goossens uitschijnen dat de studenten-beweging voor de splitsing van de tweetalige katholieke universiteit te Leuven er eigenlijk buiten de Vlaamse Beweging gegroeid is en de splitsing er gekomen is ondanks de Vlaamse Beweging. Dit is een loopje nemen met de waarheid. De grootste studenten-organisatie in Leuven was op dat moment het Katholiek Vlaams Hoogstudenten Verbond (KVHV) waarvan in het academiejaar 1966-'67... Paul Goossens praeses was. Maar Goossens, ondertussen na hoofd-redacteur van De Morgen geweest te zijn ook een tijdje hoofdredacteur van de Christen-Democratische Omroep en eurofiel, neemt wel meer een loopje met de historische realiteit. Zo schrijft hij in hetzelfde essay dat "De Volksunie surfend op de hype van '68, in 1971 met 18,8% van de stemmen haar top bereikte". De werkelijkheid is dat de VU sedert het begin van de jaren '60 aan een scherpe groei begonnen was waarbij verkiezing na verkiezing grotere brokken uit het electoraat van hoofdzakelijk de toen nog niet gesplitste CVP-PSC afgesnoept werden: in 1958 haalde de VU 1 verkozenen, in '61 5 verkozenen, in '65 12 verkozenen om in 1968 20 verkozenen te behalen en in '71 uiteindelijk 21 verkozenen.

Goossens schrijft dat er zonder de Belgische bisschoppen en hun roerganger kardinaal Suenens, zonder hun beruchte mandement van 13 mei '66, er waarschijnlijk geen Vlaamse contestatie geweest was. In ieder geval is het academiejaar 1965-'66 geopend met een spectaculaire protestmanifestatie van de Vlaamse studenten waarbij ze met duizenden de academische openingsstoet "met de rug bekeken". En in het nummer van 3 november 1965 van L'Ergot, het blad van de Association générale des étudiants francophones de Louvain, had de Franstalige secretaris-generaal van de KUL, professor Woitrin, verklaard: "Over 20 jaar bevindt de bewuste driehoek [Leuven-Brussel-Waver] zich in het gebied van Groot-Brussel. Deze expansie in driehoeksvorm van de Universiteiten van Leuven moet thans worden geïntegreerd in een algemener plan van ruimtelijke ordening voor het toekomstige zeer grote Brussel." De secretaris-generaal van de KUL bevestigde dus dat de universiteit een cruciale rol te spelen had in de verfransing van Nederlandstalig Brabant.

Het mandement van de Belgische bisschoppen is er precies gekomen als een kortzichtige poging om de opmars van de VU te stuiten door over één van de belangrijkste mobilisatiethema's, nl. de tweetalige universiteit te Leuven, een bisschoppelijk besluit te vellen dat voor alle katholieken in theorie onaanvechtbaar was. Ze lieten er dan ook geen twijfel over bestaan in hun verklaring van 13 mei 1966: "De idee van twee katholieke universiteiten in ons land, zelfs mocht dit financieel of politiek verwezenlijkbaar zijn, wordt door ons afgewezen. [...] Wij menen dat alles bij elkaar de gekozen oplossing de beste is. Deze beslissing staat definitief vast en kan niet meer in vraag worden gesteld." Het was een "verordening" voor alle werknemers van de universiteit zowel academisch, wetenschappelijk als administratief personeel. Voor studenten die eventueel dit standpunt niet zouden kunnen onderschrijven schreven de bisschoppen: "zij moeten zelf de gevolgen trekken uit de door hen gedane keuze." Natuurlijk botste dit frontaal met de geest van van de contestatiebeweging die al jaren in opmars was maar evenzeer met de lange traditie van antiklerikalisme dat in het toen nog overwegend katholieke Vlaams-nationalisme leefde: het KVHV reageerde op het mandement van de Belgische bisschoppen met een verklaring waarin gesteld werd dat het ging om "de meest flagrante miskennis

van de Vlaamse eisen, door de Belgische kerkelijke overheid sinds het rond-schrijven van kardinaal Mercier in 1906". In plaats van de discussie te sluiten hadden ze de contestatiebeweging en de Vlaamse Beweging in het bijzonder hopen munitie gegeven. De acties, de voorstellen de betogingen en manifestaties bleven doorgaan tot op 15 januari 1968 de Vereniging van Vlaamse Professoren (VVP) afdeling Leuven een communiqué publiceerde waarin het recentste plan van het Franstalige deel van de Leuvense universiteit voor "uitbreiding" (en dus niet voor overheveling) werd verworpen en de volledige overheveling van Leuven-Frans werd geëist. De professoren riepen 1) de Vlaamse parlementsleden op om de toelagen voor 1968 voor de Franstalige afdeling niet goed te keuren, 2) de katholieken op zich niet te laten chanteren door zogenaamde religieuze motieven en 3) de studenten op dat "hun rechtmatig verzet zeer hard zou zijn".

Op 17 januari werden de ruiten van de bureau's van de Franstalig prorektor ingegooid, het meubilair en archief uit de universiteitshallen in brand gestoken en straten opgebroken. In eerste instantie werden 150 studenten gearresteerd waaronder KVHV-voorzitters Dauwe en SVB voorzitter Goossens. Later zou het aantal gearresteerden stijgen tot 1300. Enkele dagen later verklaarde de VVP Leuven zich solidair met de acties van de studenten en kondigden de Vlaamse professoren aan dat ook zij voor een week in staking zouden gaan. Op 24 januari diende VU-volksvertegenwoordiger Maurits Coppieters een wetsvoorstel in dat er toe strekte de taalwetgeving door te trekken tot het hoger onderwijs en dus Franstalig onderwijs aan de gesubsidieerde KUL te verbieden. Het voorstel haalde een zeer ruime meerderheid van 105 stemmen voor, 7 tegen en 17 onthoudingen van de PSC. Op Guy Cudell en Ernest Glinne na nam niemand van de BSP-PSB aan de stemming deel. PSC-er Van den Boeynants hield de boot af en stelde dat het aan de academische overheid was om voorstellen te doen. Op 6 februari hield CVP-volksvertegenwoordiger Jan Verroken zijn zoveelste interpellatie over de Leuvense kwestie waarin hij namens de Vlaamse CVP-ers vroeg "dat de taalwetgeving zou worden doorgetrokken naar het hoger onderwijs, wat niet alleen de overheveling van Leuven Frans naar Wallonië zou meebrengen maar ook de verdubbeling van de Brusselse

universiteit. De BSP eiste een onmiddellijk antwoord van de regering. Premier Van den Boeynants vroeg een dag uitstel. Maar 's anderendaags verklaarden de Vlaamse CVP-ers zich niet akkoord met de voorgenomen verklaring waarin er geen vermelding was van een overheveling. De Vlaamse ministers namen ontslag waarop Van de Boeynants niets anders kon dan het ontslag van zijn regering aanbieden. In juli 1968 kwamen de nieuwe regeringspartners CVP-PSC/BSP-PSB overeen om Leuven Frans over te hevelen naar Wallonië en op 17 juli volgde de "inrichtende macht" met haar uiteindelijke instemming.

De hele contestatiebeweging van jongeren en studenten in de jaren '60 loopt in Vlaanderen parallel met de agitatie voor culturele en sociaal-economische gelijkberechtiging van de Vlamingen in de Belgische staat. Toen de Vlaamse studenten vanaf 1966 "We shall overcome" begonnen te zingen op hun manifestaties hadden ze daar – in tegenstelling tot wat Goossens nu schrijft – goede redenen voor. Op de 100 werklozen waren er 70 Vlamingen. Van de rijkssubsidies voor wetenschappelijk onderzoek ging er in de periode 1959-'61 19,7 miljoen BF naar de Nederlandstalige onderzoekers en 53,5 miljoen BF naar de Franstalige onderzoekers. Het toekomstige Vlaamse Gewest bezat met 51% van de bevolking 44,6% van de koopkracht en de Walen met 33,6% van de bevolking 33,8% van de koopkracht omstreeks 1960 (bron: Compromis des Socialistes, 1962). Hieruit blijkt dat de Brusselse waterhoofd met 15,4 % van de bevolking 21,6 % van de koopkracht bezat. De 10 arrondissementen waar het gemiddelde loon het laagste was bevonden zich allemaal in Vlaanderen terwijl 9 van de 10 arrondissementen met het hoogste gemiddelde loon zich in Wallonië bevonden, met Antwerpen als uitzondering. 40% van de studenten waren Vlamingen terwijl zij 60% van de jeugd in de Belgische staat uitmaakten. In Zwartberg moest een winstgevende steenkoolmijn dicht om het "evenwicht" te bewaren met Wallonië waar veel oude mijnen gesloten werden. Op 31 januari 1966 werd te Zwartberg door Belgische rijkswachters op stakende en manifesterende mijnwerkers geschoten, er vielen tientallen gewonden, Jan Latos werd onmiddellijk gedood en Valère Sclep werd dodelijk getroffen en overleed later op de dag. De verantwoordelijke minister van

Binnenlandse Zaken was BSP'er Fons Vranckx.

Het "Walen, Go Home" dat de Leuvense studenten meedroegen in hun betogingen was dus geen Vlaamse echo van het "Juden raus" zoals Goossens schrijft maar de Vlaamse echo van de onafhankelijkheidsstrijders van het FLN in Algerije en de Vietcong in Vietnam. De Waalse PSC'er Jean Duvieusart, jarenlang CVP-PSC-minister geweest, verklaarde in 1968 in de Commissie binnenlandse zaken van de Kamer nog: "Un Wallon qui apprend le flamand est un Wallon dénaturé" [Een Waal die Vlaams leert is een ontaarde Waal]. Veel van deze "Walen" die aan de KUL studeerden waren helemaal geen Walen maar dochters en vooral zonen van de franskljonse burgerij in Vlaanderen die in Vlaanderen al sinds de middeleeuwen het Frans gebruikt om zich, in navolging van de adel, te onderscheiden van het gewone volk. "Walen, Go Home" was dus een scherpe uiting van klassenbewustzijn.

49 jaar geleden, nam de journalist Jos de Man een lang interview af met Paul Goossens en Ludo Martens als stichters-vertegenwoordigers van de Studenten Vak Beweging (SVB). Dit werd in 1969 in progressieve spelling bij Manteau uitgegeven in de publicatie "Het gevecht met de Mammon, interviews met kontesterende studentenleiders in West Europa". We geven de toenmalige SVB-leiders zelf het woord. Jos de Man stelt de vraag: "Welke is de ideologische start van de SVB geweest?" Daarop antwoordden Goossens en Martens: "*De ideologische start is niet door auteurs gegeven. In een eerste stadium zijn enkele mensen gaan nadenken over wat in Leuven was gebeurd in 1966. Na een jaar traditionele agitatie van vlaamse kringen, Davidsfonds, Vlaamse Volksbeweging, Katholiek Vlaams Hoogstudenten Verbond, was hier plotseling een uitbarsting die niemand had voorzien en waar niemand iets van begreep. Men was helemaal niet in staat te zien wat dat inhield, wat de mogelijkheden waren. Gedurende vijf, zes dagen waren er iedere nacht vijf zesduizend mensen op straat, werd er vrij zwaar gevochten met de politie, in een reactie tegen al wat men reaktionair noemde en dat ging dan van de straat over de reaktionaire klerus naar bepaalde vormen van reaktionair gezag. Die schok is buitengewoon hevig geweest gedurende die week na 13 mei 1966. Na die concrete strijd zijn we hier met een aantal mensen*

gedurende de vakantie gebleven. We hadden niets meer te doen, we waren bijna gedwongen om na te denken. We maakten plannen voor het volgende jaar en zo zijn we stilaan gekomen tot discussies over de grond van de zaak. We liepen al de Vlaamse bewegingen af die aan het werk waren met ons en we stelden de limieten vast van al die bewegingen. Als je zo een twintig vergaderingen had bijgewoond van zogezegde progressieve Vlamingen zag je dat het eigenlijk allemaal holle zakken waren, dat men woorden uitkraamde en formules aankleefde maar eigenlijk niet vooruit kwam. Men was in een traditionele woordenvloed verstikt. We zijn dan op iets anders gaan denken. En zo zijn we tot temata gekomen als de arbeiders en democratisering. Dingen die zeer algemeen en abstract waren voor ons. We wilden Leuven Vlaams, dit wil zeggen we wilden dat het Vlaamse volk aan de universiteit zou komen. Maar bij de Vlaamse bewegingen ging dat nooit verder dan die zeer abstracte kretes. Men wist nooit wie het volk was. Wij zijn de eerste geweest die de vraag stelden wie is het volk. Zijn dat de Vlaamse bankiers die hun vet reeds gesmeerd hebben en die nu zitten te wachten op de sprong naar de hoge elite? Was dat het Vlaamse volk? Een groot deel van de Vlaamse beweging dacht van ja. Maar wij vonden dat het Vlaamse volk niet de Vlaamse bankiers moesten zijn die Vlaams praten maar op precies dezelfde manier hun vet smeren als de Franssprekende bankiers. We wij gaan denken aan de arbeiders. Dan zijn wij de stelling gaan poneren dat Leuven Vlaams er moest komen voor het gewone volk, voor de arbeiders. Dat was nog helemaal niet concreet maar het sloot ergens aan bij een van de Vlaamse bewegingen. Want het is niet zo dat SVB apart is gegroeid, los van de Vlaamse beweging. Er zijn in de Vlaamse Volksbeweging, Davidsfonds, VNSU, grote groepen die zochten naar de arbeiders, en die dus niet waren aan Vlaamse galadinees te gaan zitten. Wij hebben theoretische teksten geformuleerd, over de arbeiders, over een systeem dat ten dienste zou staan van de arbeiders, dat hen op de eerste plaats stelt, dat alle machten kapot maakt. Dat was de eerste ideologie. Het was zeer mooi en idealistisch maar viel eigenlijk een beetje buiten de realiteit. Meestal stelt men het nu voor alsof we dat gehaald hebben uit Marx, maar er was niemand van ons die ooit maar een letter van Marx of Lenin of van wie dan ook gelezen had. We hebben eerst zelf een weg afgelegd en bepaalde

problemen gesteld. En toen zei men dat we marxisten en leninisten waren. We zijn op den duur zodanig voor marxist en leninist verweten dat we de geschiedenis zijn gaan bestuderen en dat we gingen kijken wat die Marx eigenlijk geschreven had. Dus pas een jaar of anderhalf jaar later zijn we in contact gekomen met de analyse van de arbeidersbeweging. In die arbeidersbeweging hebben we het werk gezien van revolutionaire leiders als Marx en Lenin en Mao Tse Toeng. We zagen dat de problemen waar we nu mee bezig zijn al rezen in Duitsland, bij het begin van deze eeuw, in Frankrijk in de jaren '70, dat die al allemaal geanalyseerd zijn. Daarom zijn wij die auteurs gaan bestuderen om te zien hoe zij die moeilijkheden hebben opgelost. De theorie heeft dus alleen als functie gehad ons, in onze strijd voor het Vlaamse volk, de toestand beter te leren begrijpen."

Mei '68 ging aan de Belgische sociaal-democratie volledig voorbij. Louis Tobback getuigd daarover: "Ik vergaderde in '68 elke maandag met een partijbureau van zo'n dertig mensen, werklieden en bedienden. Hun kon het geen fluit schelen wat er aan de katholieke universiteit gebeurde: "Dat is een zaak van de katekopen, dat ze het onder elkaar uitmaken." (Humo, 24 april 2018) Guy Vanschoenbeek schreef hierover in het herdenkingsnummer voor 25 jaar mei '68 van de "AMSAB Tijdingen" het volgende: " De sociaal democratie was in de jaren zestig van basis tot top letterlijk een oude partij, waar gepensioneerd belangrijker werden geacht dan de jonge generatie: de BSP werd door de woelige jaren zestig gecoacht door een gerontocratie van mensen die vaak hun sporen hadden verdiend in het verzet en de onmiddellijke naoorlogse wederopbouw of zelfs hun loopbaan waren begonnen in de jaren dertig, 25 tot 30 jaar voor '68. Voorbeelden hiervan zijn legio: Van Acker, Major, Van Eynde, Anseele [jr.]. Hun travaillistisch "materialisme" –lees zelfs biefstukken-socialisme- dat ongetwijfeld voor vorige generaties heilzaam was geweest stond haaks op de pre-ecologische kritiek op de consumptiemaatschappij die zo typisch was voor de generatie van de jaren zestig. En er was de persistentie van het ouderwetse anticlericalisme [hij bedoelt antigodsdienstigheid] dat aan de basis en in de 'hearts and minds' van de sociaal democraten zeker niet begraven was door het schoolpact: papenvreterij en een virulent anti-tsjevendiscours

bleef een populaire sport in de volkshuizen. Die mentaliteit vervreemde sociaal democratie van de nieuwe generatie “ont-kerstenende” jongeren van katholieke huizen. De generatie militanten en leiders die uit het verzet en de Koude Oorlog kwamen waren bovendien de unitaristische “laatste Oude Belgen” en Atlantisten, lees zelfs anticommunisten. Al te zware kritiek op onze oude bondgenoot en bevrijder, de USA, werd ook in sociaal democratische middelen als ongepast ervaren, bijvoorbeeld rond Vietnam. Flamingantisme werd vaak gezien als “zwart-zakkerij”. Van samenwerking met agenten van Moskou of Peking kon geen sprake zijn en na de breuk in 1963 was de jacht op de “entristische” trotskisten open verklaard. Laatste opvallend kenmerk van de sociaal democratie in de jaren zestig: het socialisme in BSP en ABVV was een mannenzaak, en de woorden van Louis Major die ooit Nelly Maes in het parlement toeriep “vrouwen moeten niet zoveel praatjes maken” staan symbool voor de sociaal democratische cultuur inzake relaties tussen de seksen. De tweede feministische golf ging haast integraal aan de sociaal democratie voorbij. Antigauchisme en anticommunisme, unitarisme en atlantisme, antifeminisme: het zijn de trieste kenmerken van de sociaal democratie in het decennium.” (AMSAB Tijdingen, lente 1993)

Het antifeminisme van de BSP, die pas in 1978 officieel zelfstandig van de PS(B) zou worden, werd geleidelijk verlaten en vervangen door de corruptie: de Ibramco-affaire (1973), die de kop kostte aan BSP-minister van economische zaken Henri Simonet en het RTT-schandaal, dat de kop kostte aan BSP-minister Edward Anseele jr. en samen de roams-blauw-rode regering Leburton II deden vallen in 1973; het Agusta-schandaal dat aan NAVO-secretaris generaal Willy Claes de kop kostte toen bleek dat hij in 1988 als Minister van Economische Zaken

betrokken was bij de keuze voor Agusta-helikopters nadat dat bedrijf smeergeld had betaald waarvan een deel in de kas van de SP terecht kwam.

Belgicistisch politiek links, in concreto de Vlaamse sociaaldemocratie, is er niet in geslaagd om het sociale en fiscale beleid transparant en efficiënt te organiseren in de decennia dat het mee aan de macht was in de Belgische staat. Ondertussen heeft het ook nagelaten om de strijd aan te binden met het neoliberalisme zowel in Vlaanderen als in de Belgische staat en op EU-niveau. Sinds de jaren '80 heeft de Vlaamse sociaaldemocratie mee overheidsbedrijven geprivatiseerd, pensioenen naar de beurs verplaatst en controle op de financiële markten afgebouwd. Antikapitalistische structuurhervormingen waren niet aan hen besteed zelfs niet op het moment dat met de beurscrash van 2008 het kapitalistisch systeem in al zijn voegen kraakte. Hetzelfde geldt voor Groen. Niet te verwonderen dat deze “linkse” partijen in de eerste verkiezingen na 2008 samen slechts 22% van de stemmen haalden bij de verkiezingen in juni 2009. Ondertussen zijn ze er niet op vooruit-gegaan.

Op het moment dat de grootste exponent van de Vlaamse Beweging, de N-VA, zich nestelt in de warandes van het Franse, Amerikaanse, Duitse, Indische en Chinese grootkapitaal, zijn de woorden van Paul Goossens en Ludo Martens uit 1968 brandend actueel. Wie is het Vlaamse volk? Vallen de belangen van het Vlaamse volk samen met de belangen van de Vlaamse bankiers of Vlaamse grootondernemers? Bij nadere analyse blijkt dat niet zo te zijn. Op deze 11 juli 2018 is de motivatie van de militante studentenbeweging in de jaren 1966-1968 uiterst relevant en moet tot voorbeeld en inspiratie strekken van de strijdende Vlaamse Beweging.

Joachim Pohlmann, intellectueel en woordvoerder van de N-VA, gaat als reservist in het Armée belge/Belgisch leger – of mogen we, nu onder partijgenoot Vandeput Engels de taal van de masteropleiding van de Koninklijke Militaire School is geworden, ook van “the Belgian Army” spreken? Volgens hem “is het niet omdat de Belgische staatsstructuur [hij vergeet expliciet de veiligheids-diensten te vermelden] vierkant draait, dat [hij] niet om de veiligheidssituatie bekommerd moet zijn”. Hij vreest dat “Europa extern bedreigd wordt vanuit het oosten, met Rusland, en vanuit het zuiden, met de komst van de migranten”. Hij stelt niet expliciet door Rusland en door de migranten. Hoe realistisch is deze door Pohlmann gepercipieerde bedreiging?

Europa bedreigd door Rusland? De kapitalistische, door Duitsland gedomineerde EU, met ook de militair nog relevante Franse staat, bedreigd door de al even kapitalistische maar economisch beetje achterlijke Russische Federatie? Zijn weer in de situatie van 1914 beland? Europa, voor zover dat een politiek relevant analysecriterium is, valt niet samen met de Europese Unie of met de Europese regeringen die Pohlmann misschien sympathiek vindt. Rusland is wel degelijk een Europees land, ontstaan uit de fusie van Slavische gemeenschappen en Viking-handelskolonies zo’n dikke duizend jaar geleden. Ook het christendom werd geadopteerd in Rusland, mocht dat al relevant zijn want ook het christelijke monotheïsme heeft zijn wortels in de woestijnen van het Midden-Oosten. En sedert de Russische Revolutie van 1917 was er een grote invloed van het denken van een Duitse atheïst. Rusland dat Europa bedreigt? Moeten wij dat écht ernstig nemen?

Europa bedreigd door de komst van migranten? We zijn de laatste om te ontkennen dat de komst van grote groepen migranten ernstige uitdagingen stelt en grote problemen oplevert. Maar deze gaan echt niet opgelost worden door het Armée belge/

Belgian Army. En al helemaal niet door een extra patrouilleur in de Antwerpse diamantwijk. Die zou zelfs geen Antwerpse Mohammed Merah kunnen stoppen. De honderduizenden migranten die naar Europa komen en de miljoenen die het zouden willen doen, zijn ongewapende gelukszoekers die opkijken naar Europa of naar het beeld dat hen van Europa opgehangen werd. Gaat het Armée belge/Belgian Army deze mensen gewapenderhand stoppen in Noord-Afrika of hen op de mediterrane kusten terug de zee in drijven? Pohlmann moet ons dat toch eens uitleggen.

Tot nader order is het Armée belge/ Belgian Army nog altijd een fundamentele instelling van de Belgische staat, in oorlogstoestand onder bevel van een telg van het huis van Saksen-Coburg, lid van de NAVO, ooit opgericht als instrument om de ontluikende EU te verankeren in het kamp van het Amerikaanse imperialisme. Pohlmann stelt: “Ik ben geen romantisch Vlaams nationalist meer. Dienst nemen in het Belgisch leger beschouw ik als een apolitieke daad, bijgevolg staat het los van mijn overtuiging”. Ten eerste zijn deze twee zinnen schijnbaar in tegenstelling. Als Pohlmann zijn dienstname in het Armée belge/Belgian Army als een apolitieke daad beschouwd, waarom moet hij dan stellen dat hij geen romantisch Vlaams nationalist meer is? Maar ten tweede, als hij dan toch wil toetreden tot het Armée belge/Belgian Army met de hoger geschetste kenmerken, wat is hij dan wel? Een Belgisch patriot? Een Europees imperialist? Waarom wil hij het Armée belge/ Belgian Army leger bijstaan in zijn communicatie-strategie? Om het Armée belge/ Belgian Army de volgende Belgische crisis te laten overleven? Of is het toch geen echt rationele beslissing en is het hem in essentie te doen om het vervullen van zijn jongensdroom? Maar die kan hij dan toch beter in de directe strijd tegen ISIS gaan vervullen in de rangen van de Leeuwen van Rojava op de slagvelden van Zuid-Koerdistan. Of is dat dan weer te realistisch?

In de nacht van vrijdag op zaterdag hebben onbekenden de gevel van het nieuwe Brusselse museum Kanal bespoten met slogans als “Stop gentrification”, “Notre ville est pas à vendre” (Onze stad is niet te koop) en “Bourgeois dégagez” (Bourgeois, bol het af). Een futiele daad, die enkel gediend heeft om het hart te luchten, zeker aangezien de graffiti – zoals te verwachten viel – meteen werd verwijderd. Maar de frustratie die hieruit bleek, is zeker te begrijpen.

Net als veel steden valt ook Brussel ten prooi aan een stadsontwikkeling die gericht is op een vervanging van de aanwezige bevolking door een welstellender publiek (gentrificatie) en het aantrekken van toeristen door stadsmarketing en prestigeprojecten. Daarmee worden de reële problemen waar de stadsbewoners mee af te rekenen niet opgelost, enkel verplaatst. In de buurt werden en worden er verschillende zeer dure appartementen gebouwd, er is de nieuwe reuzentoren Upsite (waarvan het uitzicht op de hoogste verdieping uiteindelijk toch niet gratis te bewonderen valt, in tegenstelling tot eerdere beloften) en de Thurn en Taxis-site, waar het idee er gedeeltelijk sociale woningen in te huisvesten ook snel werd opgeborgen.

Stadsvernieuwing moet gericht zijn op het creëren van leefbare wijken en betaalbare huisvesting en dito diensten voor iedereen die in de stad wil leven. Onze openbare ruimte – ook al gaat het om een voormalig bedrijfsgebouw (Citroën-garage) is te kostbaar om te gebruiken voor gedeeltelijk persoonlijke ambities van bepaalde politici, de winstbejag van bouwpromotoren in de omgeving en de Parijsfixatie van de Franstalige politieke elite.

Cultuur en musea hebben zeker hun plaats in de stad, maar moeten (ook) gericht zijn op de wijk en haar bewoners en hier mee samenwerken, wat bij de totstandkoming van dit (politieke) project niet het geval is. Veel liever creëert de Franstalig-Brusselse politieke elite een prestigieus museum waarvan het inhoudelijke beleid in Parijs beslist is maar waar ze tegelijkertijd een aantal politieke vertrouwelingen kan 'pistoneren' (Yves Goldstein (PS), Jean-François Leconte (DéFI)). Daarbij mag zelfs het ontbreken van een stedenbouwkundige vergunning, en dus een openbaar onderzoek, blijkbaar geen obstakel zijn ...

Tegenover de arrogantie van de Brusselse Franstalige politieke klasse moeten wij een model plaatsen, waarin vertrokken wordt vanuit de noden en verlangens van onze wijken, in het bijzonder die van de zwaksten. Zeker grootschalige projecten (en programma's zoals bv. de 'wijkcontracten') dienen ter goedkeuring van de bewoners worden voorgelegd. De marktwerking moet worden tegengegaan en verlaten, zodat de creatie van (bijvoorbeeld culturele) infrastructuur geen gentrificatie-effecten veroorzaakt ten koste van de aanwezige bevolking. Tot slot mag het gewest zich geen culturele bevoegdheden toe-eigenen ten koste van de gemeenschappen en van de buurtbewoners.

De 'Witte Vrouwen' van Sint-Pieters-Woluwe: 40 jaar lang wachten op een sisser?

De stad ten koste van de stedeling?

Net als elders in Europa “boomen” onze grotere steden. Dat is deels een gevolg van migratie van buiten onze streken (en dit zowel van mensen met en zonder papieren die uit Afrika en het Nabije Oosten legaal of illegaal een beter leven komen zoeken als van bevoorrechte eurocraten en ‘expats’), maar ook van het gegeven dat leven in de stad opnieuw aantrekkelijk is geworden voor een grotere groep mensen: leven in de stad is ‘in’, of toch meer dan een aantal decennia geleden. De Brusselse agglomeratie, en dan zeker ook de kernstad (Brussel-19) is daar geen uitzondering op. Waar Brussel-19 in het jaar 2000 nog geen miljoen inwoners telde (959 318) telde het er in 2017 1 191 604 – wat een stijging betekent van 242 286 personen, meer dan een vierde van de bevolking in het jaar 2000. Verwacht wordt dat die bevolking zeker nog tot 2025 met 10 000 personen per jaar zal toenemen.

De huisvesting van al deze nieuwe inwoners zorgt voor enorme uitdagingen, niet in het minst voor wat betreft het vinden van woningen voor het armere deel van de bevolking. Het feit dat huisvesting in de eerste plaats als een markt is georganiseerd (met de opkomst van woningen als beleggings-product), gecombineerd met een krapte op die markt én de toestroom van betrekkelijk welstellende jonge alleenstaanden en gezinnen, zorgt voor een aanzienlijke stijging van de koop- en huurprijzen. Het hoeft niet te verwonderen dat, volgens de gegevens van de Brusselse Gewestelijke Huisvestings-maatschappij (BGHM), de huurprijzen (voor trouwens steeds kleinere appartementen) tussen 2007 en 2017 met 100 euro/maand gestegen zijn – en veel doet veronderstellen dat deze inschatting aan de lage kant is. Een dergelijke stijging is natuurlijk gemakkelijker op te vangen

door wie het wat breed heeft. Samen met een beleid dat er – onder meer via initiatiefwijken en vervolgens wijk-contracten, maar ook via andere ‘stads-vernieuwingsprojecten’ – op gericht is ook de traditioneel armere wijken van Brussel-19 aangenamer te maken (en dus aantrekkelijker om naartoe te trekken), is dit een van de factoren die ertoe leiden dat een aantal wijken geleidelijk maar merkbaar van ‘karakter’ en bevolkings-samenstelling veranderen – een fenomeen dat men “gentrificatie” is gaan noemen. Wie onlangs na een aantal jaren afwezigheid in Molenbeek en Brussel-stad langs het kanaal, in de Marollen, Sint-Gillis en sommige delen van Laag-Vorst heeft gekuierd (of trouwens het Eilandje in Antwerpen of De Pijp in Amsterdam) kan gemakkelijk zien wat ermee bedoeld wordt.

Dat buurten aangenamer worden door nieuwe infrastructuur en dat nieuwe mensen de charmes van de Vlaamse hoofdstad ont-dekken, dat is op zich uiteraard een goede zaak. Het perverse is echter dat dit gebeurt in de context van een maatschappij waarin er aanzienlijke verschillen in inkomen, welvaart en weerbaarheid bestaan. Mensen met een lager dan gemiddeld inkomen of een andere kwetsbare situatie gaan immers niet zomaar in rook op – zeker niet wanneer de sociale voorzieningen jaar na jaar worden afgebouwd en arbeid wordt geprecariseerd (“geflexi-biliseerd”) – en hebben dus ook een woning nodig. Gedeeltelijk vertaalt zich dat in een stadsvlucht van een ditmaal naast nog steeds delen van de betere middenklasse ook de lagere middenklasse en minder gegoeden naar buiten de grenzen van het absurde gewest (naar de delen van de Brusselse agglomeratie buiten die grenzen – Negen-manneke, Ruisbroek, Lot, ... - maar ook verder richting Ninove en Aalst) – een van de redenen waarom de

problemen van zowel Brussel-19 als de Rand slechts duurzaam kunnen worden aangepakt indien ook het bestaan van het huidige Brussels Hoofd-stedelijk Gewest in vraag durven worden gesteld. Voor een ander deel van de bevolking, de allerkwetsbaarste, betekent dit dat ze in de armen van huisjesmelkers met krotwoningen worden geduwd. Een laatste deel ziet “kiest” er tot slot voor de stijgende huurprijzen te blijven betalen en dreigt daarmee in een armoedespiraal te worden meegesleurd.

Kortom, Brussel-19 wordt geconfronteerd met een ernstige wooncrisis, die overigens ook een aanzienlijke weerslag heeft op de Rand. De “herstedelijking” van Brussel-19 gaat gepaard met een toenemende verstedelijking van de Rand.

De wooncrisis: een politieke keuze

Het garanderen van een goede woning voor iedereen die in de stad wil blijven of gaan wonen (na “werken in eigen streek!” nu ook “wonen in eigen stad!”), maar ook voor leefbare landelijke gebieden vormt een van de grootste uitdagingen van onze tijd. Of beter: inzetten van politieke strijd. Want woon-crisissen, gentrificatie en verstedelijking zijn geen natuurverschijnselen, maar het gevolg van politieke beslissingen. En iedere politieke beslissing kan in vraag worden gesteld.

Volgens ons kunnen deze fenomenen slechts worden aangepakt door aandacht te besteden aan de fundamentele oorzaken ervan, waarvan de belangrijkste de marktwerking zelf is. Met andere woorden: aangezien de markt zelf het probleem is, moet de oplossing worden gezocht in vormen van ontmarkting of minstens marktverstoring. Op dat vlak mogen geen taboes bestaan. Dat wil nog niet zeggen dat er noodzakelijkerwijs dient te worden gegaan naar een volkomen gecentraliseerd beheer van het woningenbestand; uiteindelijk moet demo-cratisch zelfbeheer het doel blijven. Ook met andere vormen van (zeker ook decentraal) geheel of gedeeltelijk ontmarkt beheer (bv.

“community land trusts”, waarbij de grond eigendom is van de gemeenschap maar collectieve eigen-domsrechten op de woningen bestaan) dient te worden geëxperimenteerd – waarbij er steeds over moet worden toegezien dat deze niet enkel of vooral ten goede komen aan net de beter opgeleide en best geïnformeerde bovenlaag van de bevolking die sowieso sterker staat, wat tot op heden het probleem is met het CLT-project. Maar daarover een andere keer meer.

Maar de meest vertrouwde en bescheiden vorm van ontmarkting is natuurlijk de terbeschikkingstelling van sociale woningen. Dit is ook het systeem dat het gemakkelijkste “instapklaar” is voor het minder mondige deel van de bevolking. Helaas wordt zelfs dit niet veel benut. Net als de rest van Vlaanderen blijft het socialewoningenbestand in Brussel-19 onder de verklaarde doelstellingen. Op dit ogenblik wachten zo’n 43 000 kandidaten op een sociale woning, wat meer is dan diegenen die ook daadwerkelijk in een dergelijke woning leven. Sociale woningen vertegenwoordigen slechts iets meer dan 8% van de woning-voorraad in Brussel, terwijl meer dan de helft van de bevolking van de stad over de financiële voorwaarden beschikt die recht geven om er toegang tot te krijgen (bron: Brio).

De ‘Witte Vrouwen’: opnieuw een gemiste kans?

Een factor daarin is natuurlijk dat grond in een dichtbevolkt kerngebied van een grootstad als Brussel natuurlijk een betrekkelijk schaars goed is: veel plaatsen zijn al volgebouwd of voorbehouden voor niet-woningfuncties. Dat laatste is uiteraard niet steeds negatief: weinig mensen zouden ervoor pleiten om het Zoniënwoud maar te rooien en vol te stoppen met woningen, en natuurlijk heeft een leefbare stad ook scholen, pleinen, parken, openbare ruimten, ... nodig. Zowat overal waar er wat plaats vrij is, zelfs al is die niet altijd zo kwaliteitsvol, lijkt er wel te worden gebouwd – *‘et es iene chantier en ’t es ee e gruoit stët*, zong

iemand lang geleden, en die woorden hebben nog niet aan actualiteitswaarde ingeboet. De laatste half-landelijke of dunner bevolkte gebieden binnen Brussel-19, zoals respectievelijk Neerpede en Haren, dreigen erdoor voor de bijl te gaan.

Het is dan ook bedroevend te zien dat de beschikbare openbare ruimte dan ook vaak in beslag wordt genomen door private ondernemers-speculanten, die het voor een financieel “beter” publiek bestemmen, zoals het geval dreigt te worden voor de nieuwe Ukkelse wijk aan de Horzelstraat. Helemaal twijfelachtig wordt het wanneer de het gewest en de gemeenten op de ongebruikte terreinen waar zij over beschikken (en die zijn er!) ter beschikking stellen aan privé-promotoren en de voorkeur geven aan niet-woning-gerelateerde

prestigeprojecten (zie bij-voorbeeld Neo) of voor woningen voor personen die gemakkelijker terecht kunnen op de reguliere woningenmarkt. Het gaat dan ook niet louter om een zuiver plaatsgebrek, maar om een politieke onwil om voor sociale woningbouw te zorgen. Zo kan het ook gebeuren dat er sociale woningen worden afgebroken ten voordele van midden-klassewoningen, zoals in de Papenest in Brussel-stad. Dit alles wordt gelegitimeerd door een behoefte aan een “sociale mix” – iets wat echter altijd enkel van armere wijken wordt geëist en blijkbaar niet nodig is in rijkere gemeenten en buurten.

Zoals de Brusselse Bond voor het Recht Op Wonen (BBROW) stelt: zowel bestuurders als buurtbewoners willen meestal geen huurders in de buurt. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering heeft de sociale huisvestings-maatschappijen dan ook de toelating gegeven om tot 40% van de woningen in nieuwbouw- en zware renovatieprojecten verhuurd kunnen worden aan gezinnen met een middel-groot inkomen.

Een van de jongste kansen die we als gemeenschap dreigen mis te lopen, is die

van de ‘Witte Vrouwen’ in Sint-Pieters-Woluwe. Dit is een van de voorlopig laatste echt grote grondreserves (11 hectare) die volledig in handen zijn van de BGHM. Helaas dreigt ook dit dossier, dat al ruim 40 jaar ter discussie ligt, niet te worden aangegrepen in het belang van de minder bemiddelde Brusselaar. Onlangs heeft minister Frémault immers de goedkeuring aangekondigd van een master-plan dat voorziet dat slechts een derde van dit terrein naar sociale woningen zouden gaan. De overige twee derde zou naar midden-klassewoningen gaan, waarvan de helft voor de onmiddellijke verkoop. De minister weigert zich uit te spreken over het concrete aantal woningen, maar er wordt geschat dat slechts 170 van de 530 geplande woningen naar een minder gegoed publiek zal gaan.

De BBROW trekt de kat aan de bel, en volgens de V-SB is dat terecht. Uiteraard is dit een beter scenario dan dat in de Papenest: hier komen er tenminste sociale woningen bij in plaats van dat er verdwijnen. Maar niettemin is het symptomatisch voor de schroom die er in Brussel-19 voor sociale woningen bestaat, zeker als je weet dat er oorspronkelijk gesproken werd van 1000 extra woningen. Tel daarbij dat Sint-Pieters-Woluwe niet alleen een van de laagste woondichtheden van Brussel-19 heeft, maar ook de rijkste gemeente is terwijl het slechts over 5% sociale woningen telt.

De oproepen voor solidariteit, die de Franstalige politieke elite graag laat horen wanneer er stemmen opgaan om het federale niveau te verzwakken (“gelukkig” hoeft daar met de N-VA in de federale regering niet langer voor gevreesd worden), klinken dan ook zeer hol. Aan deze situatie zal dan ook niets veranderen, zolang de druk van onderuit op die bestuurders niet efficiënt wordt georganiseerd en opgevoerd en de macht van de politieke elites gebroken.

Geen winkelcentrum is een park waard

Voor wie er nog aan zou twijfelen dat Brussel Vlaams is: ook hier wordt er niet om een omgehakt boompje meer of minder gekeken... De "overlegcommissie" van de Stad Brussel heeft haar goedkeuring gegeven voor de eerste fase van het megalomane NEO-project. Dat voorziet in de oprichting van het grootste "shopping center" van het land (72 000 km², "The Mall of Europe") en voor de enorme verkeerstoestroom (15 miljoen bezoekers per jaar) die dit onvermijdelijk met zich zal meebrengen, werd er niets beters op gevonden dan een afrit van de A12 ... dwars door het openbare Ossegempark. Wie de rest van het park nog zal bezoeken, zal vooral uitlasgassen mogen ademen. Buurtcomité Triangle en andere burgerverenigingen verzetten zich terecht.

Opnieuw wordt onze schaarse openbare ruimte opgeofferd voor winkelcentra, een voorbijgestreefd concept dat de handel in de stad verder doodknijpt (nu al is er 11% leegstand in Brussel-19) en de auto-afhankelijkheid en dus auto-overlast, in dit geval ook voor de omliggende gemeenten, doet toenemen. Het is hallicinant dat de stad en het gewest hier de drijvende kracht achter zijn (het gewest heeft er zelfs twee keer het ruimtelijk plan voor laten wijzigen), oorspronkelijk in een concurrentieslag met Uplace – wat de nefastheid van de opdeling van de Vlaamse Ruit in twee gewesten aantoont. Hoog tijd om de druk op te voeren, de bouwpromotoren en megalomane politici de wacht aan te zeggen en te kiezen voor leefbare gemeente en steden op mensenmaat, met voldoende groen, met lokale handel en buurtwinkels en openbare ruimte die voor het algemeen belang wordt ingezet.

Zoals vele organisaties heeft ook de V-SB deze oproep voor een mensenkettering 'Rechtvaardigheid voor Mawda' ontvangen, en ook ondertekend. We aarzelen niet om toe te geven dat dit voor enige discussie heeft gezorgd. Niet over de zaak als dusdanig: dat de dood van Mawda verschrikkelijk en, sterker nog, schandelijk is, dat dit tot op de bodem moet worden uitgespit en de schuldigen bestraft – dat spreekt allemaal vanzelf of zou althans vanzelfsprekend moeten zijn. Maar wel we omdat beducht zijn voor enkel een mediatiek spelletje pro en contra de N-VA – vandaar dat het spijtig is dat velen enkel oproepen op het ontslag van Jan Jambon en Theo Francken, maar niet in gaan op Koen Geens, de verantwoordelijke minister voor het parket dat nochtans herhaaldelijk valse verklaringen heeft afgelegd. Deze gebeurtenis mag niet vervallen tot louter een relletje dat na een paar dagen gaat luwen en dat de aandacht afleidt van de grondoorzaken van de feiten:

dat de komst en/of doorstroom van vluchtelingen en migranten naar en door onze contreien geen natuurfenomeen is, maar het gevolg van politieke keuzes – van de leidende groepen in de landen van herkomst, uiteraard, maar ook van die van onze landen. Je kunt geen neokoloniale handelsrelaties onderhouden en aan economische dumping doen zonder economische migratie te stimuleren. Je kunt niet deelnemen aan imperialistische NAVO-interventies en destabiliseringen en dergelijke ondernemingen door bevriende regimes zoals het Turkse of het Saoedische steunen en tegelijkertijd verwachten dat iedereen ginds mooi thuisblijft.

dat het gegeven dat sommigen het legitiem vinden dat politiediensten op mensen schieten die geen onmiddellijke bedreiging voor iemands leven vormen, niet alleen blijk geeft van de ontmenselijking waar mensen zonder papieren aan onderworpen worden, maar ook van een zorgwekkende normalisering van staatsgeweld, in het bijzonder politiegeweld. Of de mensen in kwestie nu „illegaal“ zijn en daarom al dan niet het land moeten worden uitgezet, is in dat opzicht een nevendiscussie: ook dan hebben zij mensenrechten. En ja, ook mensensmokkelaars hebben die: het misbruik dat zij maken van de wanhoop van mensen is moreel verwerpelijk, maar straffen moeten worden uitgesproken na afloop van een eerlijk proces. Wij passen voor een staat die zichzelf het recht te doden toekent en al zeker een waar standrechtelijke executies door de politiediensten als aanvaardbaar worden beschouwd.

Daarom steunen wij deze oproep voor rechtvaardigheid voor Mawda!

Samen met meer tweehonderd organisaties van over de hele wereld heeft de V-SB de oproep van Samidoun (solidariteitsnetwerk voor de Palestijnse politieke gevangenen) ondertekend, voor de onmiddellijke vrijlating van de linkse Palestijnse volksvertegenwoordiger Khalida Jarrar. Onderaan vindt u de (eigen) vertaling van de oproep.

Wij, ondergetekende organisaties, verzamelen ons om vrijheid te eisen voor de Palestijnse politieke leidster Khalida Jarrar, een vooraanstaande linkse persoonlijkheid, feministe, voorvechtster van de rechten van gevangenen en lid van de Palestijns Wetgevende Raad. Sinds juli 2017 zit zij zonder tenlastelegging of proces opgesloten – en nu heeft de Israëlische militaire bezettingsmacht verklaard dat haar gevangenschap met vier bijkomende maanden zal worden verlengd.

Op 2 juli 2017, voor het kriecken van de dag, vielen soldaten van de Israëlische bezettingsmacht Khalida Jarrars huis binnen. Niet lang daarna werd zij opgepakt voor administratieve aanhouding, gevangenschap zonder tenlastelegging of proces. Zij is een van de ongeveer 450 Palestijnen die onder administratieve aanhouding

worden vastgehouden, een relict van het Britse koloniale mandaat dat door de Israëlische bezetter gebruikt is geworden om duizenden Palestijnse gemeenschapsleiders en politieke leiders op te sluiten, en een van de ongeveer 6 100 Palestijnen in de Israëlische gevangnissen.

In december 2017 werd haar aanhouding met een bijkomende zes maanden verlengd. Nu heeft een nieuw militair bevel verklaard dat haar gevangenschap nogmaals met vier maanden wordt verlengd. Bevelen tot administratieve aanhouding kunnen voor zes maanden per keer worden uitgevaardigd en eindeloos worden verlengd. Palestijnen kunnen door deze bevelen jaren aan één stuk in de gevangenis zitten, zonder te weten wanneer ze zullen worden vrijgelaten – en of ze ooit zullen worden vrijgelaten.

Zoals Addammeer opmerkt: “Deze praktijk van willekeurige aanhouding is een ernstige schending van internationale wetten en mensenrechtenstandaarden, in het bijzonder van artikelen 78 en 72 van de Vierde Geneefse Conventie, dat stelt een beschuldigde het recht heeft zich te verdedigen. Dit schendt ook artikel 66 van

de Vierde Geneefse Conventie en de basisnormen voor een eerlijk proces.”

Op 2 juli staat gepland dat een Israëlisch militaire rechtbank het aanhoudingbevel zal goedkeuren. Jarrar, net als iedereen onder administratieve aanhouding, boycot deze hoorzittingen sinds februari, aangezien het maar showzittingen zijn die gebruikt worden om de arbitraire gevangenneming van Palestijnen te “legitimeren”.

Jarrar is een Palestijnse politieke leidster die het Abu Ali Mustafa-Blok, verbonden met het Volksfront voor de Bevrijding van Palestina, vertegenwoordigt in de Palestijnse Wetgevende Raad. Ze is een regelmatig leidster en deelneemster van manifestaties en volksacties voor Palestijnse vrijheid, sinds jaar en dag een voorvechtster van de rechten van Palestijnse politieke gevangenen, voormalig directrice van de steunvereniging voor gevangenen en mensenrechten Addameer, en voorzitter van het Gevangenencomité van de Palestijnse Wetgevende Raad.

Ze was ook sinds haar universiteitsjaren, toen ze andere vrouwelijke studenten organiseerde om de bezetting uit te dagen, actief in de Palestijnse vrouwenbeweging. Ze is een van de hoofdorganisatoren van de evenementen op de Internationale Vrouwendag in Palestina en werkt nauw samen met Palestijnse vrouwenorganisaties. „Palestijnse vrouwen zijn volwaardige partners in de Palestijnse strijd,“ benadrukt ze.

Khalida Jarrar is nauw betrokken bij de strijd om Israëlische officials voor het Internationaal Strafhof te brengen. Ze is lid van de Palestijnse commissie die er mee belast is klachten en documenten over de aanhoudende Israëlische misdaden tegen het Palestijnse volk, van de aanvallen op Gaza tot landroof en nederzettingenbouw tot massa-arrestaties en massa-

gevangenneming, over te maken aan dit internationale hof.

Sinds 1998 mag zij niet meer buiten bezet Palestina reizen. Toen zij in 2010 voor medische behandeling naar Jordanië moest gaan, was er eerst een publieke campagne nodig voor zij die uiteindelijk ontving. In 2014 trachtte de Israëlische bezetter haar met dwang uit haar huis in Jericho te zetten en in 2015 arresteerde hij haar voor 14 maanden vanwege haar politieke activiteiten.

De verlengde administratieve aanhouding van Khalida Jarrar is een poging om een doeltreffende, vanuit de basis werkende leider van de Palestijnse nationale beweging te verwijderen. Zeker nu mensen in het bezet Palestina de straat op gaat en duizenden in Gaza betogen voor de Grote Mars van de Terugkeer worden leiders als zij het doelwit van arrestaties en gevangenneming in een poging de Palestijnse strijd te verzwakken.

Khalida Jarrar ligt onder vuur als Palestijnse leidster, als Palestijnse stem voor gerechtigheid, en als actieve Palestijnse vrouw. Haar gevangenschap is een zoveelste aanval van de Israëlische koloniale staat op het naar vrijheid strevende Palestijnse volk, en administratieve aanhouding en massale gevangenzetting van Palestina zijn twee van de wapens die worden gebruikt om de Palestijnse bevrijdingsbeweging te breken.

Wij verzamelen vandaag om de onmiddellijke vrijlating van Khalida Jarrar, een einde aan het beleid en de praktijk van administratieve aanhouding en vrijheid voor de Palestijnse politieke gevangenen in Israëlische gevangenissen. Wij verbinden ons ertoe te strijden voor rechtvaardigheid via protesten, acties, het organiseren en opdrijven van boycot-, desinvestering- en sanctieacties (BDS) tegen Israël, in de geest van Khalida's verzet.

Engagementsverklaring Apartheidsvrije Zone

De V-SB heeft ook onderstaande engagementsverklaring 'Apartheidsvrije Zones' ondertekend.

Door deel te nemen aan de Apartheidsvrije-Zone-campagne spreek je je actief uit voor het eerbiedigen van de internationale rechten van de mens (IHRL) en tegen schendingen ervan. Je verklaart je solidair met de slachtoffers van onderdrukkende regimes en spreekt je tegen die onderdrukking uit, zoals bijvoorbeeld het apartheidsregime van de staat Israël. Om het engagement waar te maken, zorg je ervoor dat je op geen enkele manier steun verleent aan het plegen van flagrante mensenrechtenschendingen, zoals het ontkennen van het recht op zelfbeschikking, de annexatie van territorium door middel van geweld, de misdaad van kolonisatie en de misdaad van apartheid. Je verbindt je ertoe geen activiteiten uit te oefenen die profijtelijk zijn voor regimes die zich schuldig maken aan zulke misdaden. Je engageert je bijvoorbeeld om geen Israëlische producten aan te kopen of te verkopen die geproduceerd werden in de door Israël illegaal bezette gebieden. Door deel te nemen aan de campagne ijver je voor de erkenning van de rechten van elk individu wereldwijd. Je verklaart dat de Apartheidsvrije Zone een ruimte is waar iedereen welkom is en zich veilig kan voelen. Je engageert je als plaats of groep om actief te reageren op uitlatingen van racisme en discriminatie.

- De deelnemers van de campagne zullen zich engageren om alle samenwerkingen stop te zetten waarin de andere partij rechtstreeks voordeel haalt uit een regime dat gebouwd is op apartheid, discriminatie of/en racisme, waardoor steun verleend wordt aan flagrante mensenrechten-schendingen, wat verboden is onder het internationaal recht.

-De deelnemers van de campagne verklaren zich solidair met de Palestijnse bevolking en bij uitbreiding andere onderdrukte volkeren, streven eerlijke handel na en moedigen het respecteren van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en het internationaal recht (o.a. de Conventie van Genève en het Statuut van Rome aan) aan, zoals die misdaden tegenover de mensheid definiëren (waaronder apartheid).

-De deelnemers van de campagne engageren zich om geen enkele vorm van economische goederen te verhandelen of verdelen die afkomstig zijn uit de Israëlische kolonies. De handel in deze goederen draagt immers bij tot de instandhouding van de illegale bezetting en het Israëlische apartheidsregime. Israëlische kolonies zijn illegaal verklaard onder het internationaal recht. Oorlogsmisdaden en misdaden tegen de mensheid zijn inherent verbonden aan het voortbestaan van deze illegale situatie. Handel uitoefenen met de illegale Israëlische kolonies staat haaks op de plicht van het niet-assisteren bij en niet-aanvaarden van onwettige situaties (volgens het internationaal recht).

-De deelnemers van de campagne engageren zich om ervoor te zorgen dat de omgeving waarin ze werkzaam zijn een veilige omgeving wordt, waar discriminatie en racisme niet getolereerd worden.

V-SB roept alle Vlaamse volksvertegenwoordigers dringend op tegen de goedkeuring van CETA te stemmen.

Volgens de voorstanders van CETA, waaronder de Vlaamse regering, zou het akkoord dat 92% van de invoerheffingen op landbouwproducten en 99% van de invoerheffingen op andere producten en diensten elimineert, de handel en investeringen tussen de EU en Canada sterk bevorderen, waardoor er ook een sterke toename van de werkgelegenheid zou kunnen komen. Zo zou vanuit Vlaanderen voor 400 miljoen euro extra per jaar naar Canada geëxporteerd kunnen worden. Deze claim steunt op een studie uit 2008 die stelde dat een verdrag als CETA de EU-handel met 116 miljard euro zou doen toenemen. Of dit anno 2016, met de Brexit, ook nog steeds het geval zou zijn blijft een open vraag. Een impactstudie besteld door de Europese Commissie stelt dat CETA zou zorgen voor 0,02% economische groei per jaar, wat neerkomt op een inkomenstoename van 7 euro per persoon in de Belgische staat als de trickle down-theorie effectief werkt. Een studie van Tufts University in de VS stelt dan weer dat er in de EU mogelijk een banenverlies zou kunnen zijn dat in het slechtste geval oploopt tot 200.000.

Het CETA is het eerste verdrag van een nieuwe generatie dat de EU wil sluiten met een lid van de G7 en dat veel verder gaat dan louter vrijhandel in goederen en diensten maar ook gericht is op regelgevende convergentie, het op elkaar afstemmen van normen waarbij er genomen kan worden maar waarbij er natuurlijk ook gegeven moet worden. Hierbij willen de EU en Canada, onder druk van de grote commerciële lobbygroepen, ook een speciaal mechanisme inbouwen voor de bescherming van investeringen: het zogenaamde Investment Court System (ICS) of Investeringsrechtbank. Het betekent dat investeerders die naar Canadees recht zijn opgericht en "substantiële zakelijke activiteiten" in Canada ontplooiën gebruik kunnen maken van een soort internationale rechtbank als zij menen dat overheidsmaatregelen in de EU hun investeringen of de winst erop aantasten en vice versa. Investeerders moeten hiervoor de nationale rechtsmiddelen niet uitputten en de investeringsrechtbank mag de nationale rechtspraak van de aangeklaagde staat, regio of provincie zelfs niet toepassen. Concreet betekent dit dat de Vlaamse of lokale overheden bij bestuurlijke maatregelen, zoals de aflevering van milieu- of bouwvergunningen, erover moeten waken dat Canadese investeerders bijzondere bescherming genieten onder het CETA. De Nederlandse professor economisch recht Erik Denters beweert dat volgens recente rechtspraak overheden ook kunnen worden verplicht in te grijpen als omgevingsfactoren een "bedreiging" vormen voor de waarde van een investering. De investeringsrechtbank moet weliswaar rekening houden met legitieme publieke taken van de overheden zoals het beschermen van de volksgezondheid, veiligheid en milieu en het voorzien van publieke diensten en mag dus uitsluitend optreden in geval van "overdreven" overheidsmaatregelen - maar wat is er mis met rechtsbescherming onder het nationale rechtssysteem? Rechtsbescherming tegen de overheid is in Canada en de meeste EU-lidstaten van goede tot zeer goede kwaliteit. EU-lidstaten moeten trouwens ook op vlak van wetgeving en rechtspraak aan minimumnormen voldoen om lid te kunnen worden of blijven van de EU. Bovendien zullen de rechters die optreden in de investeringsrechtbank juristen zijn die gespecialiseerd zijn in internationaal handelsrecht en vaak werken voor advocatenkantoren die grote bedrijven tot hun vaste cliënteel hebben. Er mag dus getwijfeld worden aan de onpartijdigheid van veel van deze "rechters" die ook arbiter zijn in het nu in functie zijnde en eveneens zeer omstreden Investment State Dispute Settlement System (ISDS). De permanente dreiging van zware en dure arbitrageprocedures zal verkozen politici vaak doen aarzelen om regelgeving goed te keuren voor het algemeen belang. In de "interpretatieve verklaring" die de onderhandelaars in laatste instantie aan onder druk van het grote publieke protest aan het CETA toegevoegd hebben staat dat algemene regelgeving in het licht van legitieme doelstellingen ("legitimate policy directives") van publiek welzijn geen indirecte onteigening zijn en dus geen aanleiding kunnen geven tot compensatieclaims maar de interpretatie van wat "legitieme doelstellingen" zijn wordt overgelaten aan de ICS-rechters.

Op het moment dat DP World, een containermultinational uit het emiraat Dubai, één van de Verenigde Arabische Emiraten, via een ISDS-procedure tegen de Belgische staat het Antwerpse havenbedrijf aanvalt, is het absurd dat het Vlaams Parlement multinationals als DP World nog betere instrumenten gaat geven om democratische overheden aan te vallen.

De V-SB roept alle Vlaamse volksvertegenwoordigers dan ook dringend op om tegen de goedkeuring van het CETA te stemmen. De V-SB eist een Vlaams referendum over het CETA zoals sinds de 6e staatsvorming mogelijk is.

KALENDER: AUGUSTUS

Zondag 12 augustus, Doel.

Dorpsfeesten in het dorp dat blijft!

Van 16 augustus tot 19 augustus, dwars door Vlaanderen:

42ste Vredesfietseling

Voeren - Leuven - Gent - Oostende - Veurne - Diskmuide

Lidmaatschap

De lidgelden: €8 voor werkenden, €5 voor studenten en niet-werkenden.

Een radicaal links en soevereinistisch alternatief is broodnodig. Wij rekenen op jou! Bouw mee aan een Vlaams en links alternatief voor de 21ste eeuw!

Voor vragen: info@v-sb.net

Pridevlag met leeuw

100 cm op 95 cm;

prijs: 20 €

Aan de linkerkant mogelijk voorzien om een stok door te steken.

Meer info: secretariaat@v-sb.net

IBAN: BE06 9795 9442 7422

BIC: ARSPBE22

Alle foto's van V-SB acties zijn te vinden

op onze Flickr-account:

<https://www.flickr.com/photos/v-sb>

en op onze Facebook-account:

<https://www.facebook.com/vlaamssocialistischebeweging/>

